

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmando ...

In Acta Apostolorum to. primus

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

Cap. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39424

rum hæreticorum rabiem & furorem exce-
dant, Pelagianorum scilicet, qui illam cere-
moniam in tota Ecclesia visitatissimam con-
uellere (ex qua tamèn eorum error aperte
conuincebatur) non sunt ausi, aduersus eam
frustra, & non sine nota summa infamia,
post tot iam saecula obganniant. Antiquita-
tis consensum contra similes Caluini grun-
nitus in Antidotis nostris Euangelicis pro-
duximus.

Vide Au-
gust. de
peccato
orig. lib.
2. cap. 40.
& de vni-
co bapt.
cap. 14. &
epist. 105.

In Matth.
cap. 12.
ver. 26.

C A P. XI.

3 Quare introiisti ad viros præputium habentes,
& mandibasti cum illis? 4. Incipiens autem
Petrus exponebat illis ordinem.

Q Via B. Petrus, ex postulantibus & Petri au-
scandalum non leue passis fratri-
bus, facti sui rationem aperte &
modestè explicat, duplex ex hac
Petri modestia venenum sugit Caluinus.
Primùm, nullam fuisse Petri iupra ceteros
authoritatem. *Quia* (inquit) meminerat se unum
esse ex grege, non modò in ordine se cogi patitur, sed
spōne Ecclesie iudicio se submittit. Et in sua In-
stitutione: *Quum acci: satur quid ad Gentes in-*
gressus fuerit, etiamsi id fit immitio, respondet ta-
men, & se se purgat. Hæc ille. Atqui hoc factū
Petri insignem quidem modestiam & su-
premo Pastore dignam demonstrat, autho-
ritati

Instit. lib.
4. cap. 6.
num. 7.

ritati eius supremæ nihil derogat. *Vide* (in
Homil. 24 in Acta.) quomodo
rationem reddit, & non vult doctoris auctoritate
vix. Sciebat enim quod quo modestius loqueretur,
hoc magis eis prodesse. Hæc ille, sanior & sanctior
Lib. 9. epist. 19. interpres quam diuinæ Scripturæ
corruptor Caluinus. Sed & B. Gregorius
idem animaduertit. Petrus, inquit, *Apostolorum*
primus, &c. querelæ fidelium non ex potestate,
sed ex ratione respondit. Si enim, cùm à fidelibus
cūparetur, auctoritatem, quam in sanctam Ecclesiam
aceperat, attendisset, respondere sic poterat, ut
Pastorem suum oves, quæ ei commisso fuerant, re-
prehendere non auderent. Sed si in querela fidelium
aliquid de sua potestate diceret, profecto doctor mä-
sue tuidinis non fuisset. Hæc ille. Laudatur ergo in hoc facto Petri modestia, mansuetudo,
prudentia, facti sui rationem modestè reddit, aliorum querelis mansuetè responderet.
Quod magis profuturum sciebat, in respon-
dendo modum teneret. Authoritati aut pri-
matui eius nihil derogatur: nec propterea
veluti unus ex grege in ordinem cogitur, ut insul-
*Caluinii
inepta collatio.* sam Caluinii collectionem, non solum pri-
matum inter Apostolos nullum, sed nec a-
pud populum fidelem Apostolatum ullum
teneret; sed & cuiuslibet Pastoris loco ex-
cideret. Atqui ut propter hanc modestam
facti sui rationem redditam Apostolus &
Pastor esse non desijt; ita nec propter ean-
dem

dem Apostolorum ac totius Ecclesiæ princi-
pium ac caput esse destitit. Ita primo Caluini
veneno facile antidotum dedimus.

Sequitur nunc alterum magis virulen-
tum. *Vt demus* (inquit) *voluntariæ hoc fuisse sub-*
missionis, cur tamen ostensum sibi tale modestie ex-
emplum non imitatur Romanus Pontifex, si Petri
successor est? Quanquam non longo circuitu hic opus
est. Nam si verum est quod in sacrilegis suis decretis
vomunt Pape, perfidae sedis pri- ilegia deseruit
Petrus, a quo ita Romanae sedis proditor fuit. Post-
quæ enim Papæ totius mundi iudicem fecerunt, qui ho-
minum iudicio nō subiaceat, postquæ eum extulerunt
supra nubes, vt, à reddenda ratione immunis, arbi-
triū suum ac libidinem pro lege habeat; mox sedis
Apostolicae patronū constituit, qui eius privilegia
strenue tueatur. Cuius ergo ignauie damnandus
*erit Petrus, si ius sibi à Deo collatum tam facile ceden-
do abiecit? Cur non saltem obijciebat se legibus solu-
tum esse, & communi ordine exemptum? Atqui ni-
hil tale praefatur; sed rectâ ingreditur in causam. Nos*
vero meminerimus nihil obstare, quoniam idolum
*illud secure contemnere liceat, quando sibi tam effre-
nem tyrannidem usurpans, se ex Episcoporum nume-
ro expunxit. Hic est hoc loco rabiosi huius*
canis latratus, quem paucis compescam.
Romanus Pontifex, Petri successor, D. Pe-
*tri modestiam ac moderationem, quando- Eadem re-
cumiq; causa fidei ac religionis agitur (qua- futatur ad
lis hæc erat à fratribus Petro proposita) ita
luculenter & conspicuè obseruat, vt (quod*
N toti

Eadem re-
futatur ad
rejicitur.

toti orbi Christiano notū est) nullam in causa fidei emergētem difficultatē, nullas Christianorū hominū circa fidem querelas, contradictiones, oppositiones vel aliquando rejiciat (quoties rei grauitas id depositum) vel solus definiat, sed consultis fratribus, quos hoc potissimum nomine perpetuō apud se retinet Cardinalitia dignitate præditos, viros semper eruditione & sapientia conspicuos, aliquando etiam alijs aduocatis viris vndequaq; doctissimis, vel etiam Synodali facta aliorū Episcoporum coitione, de omni circa fidem questione grauiter ac mature dispiciat. Petri igitur hac in re modestiā & prudentiam ad amissim imitatur. Nec vlla decreta Pontificia hanc Papæ authoritatem tribuunt, vt de nulla fidelium dubitatione ac quæstione dispiciat, consultet, tractet; vt nullorum querelas audiat, quibus audiendis perpetuam aurē præbet; sed vt semel ab eo responsa ac definita nemo alias conuellat. Sicuti & Petri satisfactioni semel factæ fideles illi non restiterunt, sed statim acquieuerunt, glorificantes Deum; tametsi in causa quæ illis absurdissima videbatur, & à qua maximis animis abhorrebant. Nihil igitur aliud quam fallit ac mētitur Caluinus. Sed nec Petrusius sibi à Deo collatum cedendo abiecit, vt iā ex Chrysostomo & Gregorio adeo quæ ex certa ratione ostendimus. Videbit igitur Caluinus, & viderint Caluinista omnes,

omnes, quām securē Petri successores contemnāt, & illā Apostolicā Sedē ore sa-
cralego *id lū* vocent, cui propriè & peculia-
riter claves regni celorū Christus dedit, cui totius Matth. 16.
ouilis pascendi curam triplici asseueratione ^{Ioan. 21.}
commisit, cui denique ceteros omnes con- ^{Luc. 22.}
firmandi potestatem tribuit. *Effrenem tyran-*
nidem quā memorat Caluinus, non Roma-
ni Pontifices, sed horum temporum Archi-
hæretici, ipse in primis Lutherus atque Cal- ^{Lutheri}
uinus exercuerunt, seque non ex Episcopo- ^{effrenis}
rum modō, sed & omniū membrorum cor- ^{arrogantia}
poris Christi numero expunxerunt. Quæ
enim magis effrenis, tyrannica, & superba
vox quā illa Lutheri in fine libri de seruo
arbitrio? Quia Erasmus cui in illo libro re-
sponderet, suam disputationem *Distribam* in-
scripsérat, quasi collationem de libero arbitrio
inuestigandæ veritatis causa factam,
Lutherus contrā hunc in modum conclu- ^{In fine}
dit: *Ego in hoc libro non contulī, sed asserui & af-*
^{libri de}
fero: & penes nullum volo esse iudicium, sed omni-
^{seruo ar-}
bus suadeo ut præsent obsequium. Item in libro
contra Regem Anglia: *Ego certō scio mea*
dogmata habere de cœlo. Rursum quæ magis ^{Caluini}
effrenis, tyrannica, & superba vox quā illa ^{Vox effre-}
Caluinii? Nulla Conciliorum, Pastorum, Episco- ^{nis & ar-}
porum, nomina nos impediant, quominus omnes om- ^{rogantif-}
nium spiritus ad diuini verbi regulam exigamus, ^{sima.}
quo probemus num ex Deo sicut. Rursum alio in
loco: *Nos sedula meditatione adhibita, sensum*
^{Institut.}
N 2 verb- ^{lib. 4. c. 9.}
^{num. 12.}

verborum Christi (Hoc est corpus meum) amplectimur quem Spiritus Dei suggestit; quo freti, despiciimus ex alto quicquid terrenæ sapientiae contraria.

Ibidem c. 17. num. 25. opponitur. Adhuc alio in loco: Non sum nescius

quan^a hic appareat hominibus profanis & absurditas & repugnantia (nempe Deum velle arcaⁿa quadam voluptate & operari peccata;

qua^e manifesta sua & reuelata voluntate prohibet fieri;) Sed quicquid illigant aut al-

latrent, mea mihi conscientia instar mille testium est. Denique non alia ex causa Caluinus

cum suo Farelllo sententia 200. Senatorum

Genena expulsi sunt, quam quia, ut ille Se-

Capito ad natus scripsit, in libera civitate tyranni esse vo-

Farelli in luerunt, & quia nouum Pontificatum renocarunt.

ter epist.

Cal. epist. Quando igitur isti duo nefarij Archihare-

tici vllam fidei suę rationem reddent, quando

vlli mortalium se submittent, quando

vllias iudicio subiacebunt, qui penes nullum

volum esse iudicium, qui clamitant se certosire

se sua dogmata habere de caelo, ut Lutherus; qui

nec Concilia, nec Episcopos, nec Pastores audit vi-

los, sed omnium sentencias examinare vult; qui

omnes alios ex alto despicit; qui suam solam con-

scientiam instar mille testium habet; qui propter

tyrannidem affectatam Geneua pelli debuit,

ut Caluinus? Quid est in causa fidei effre-

nem tyrannidem exercere, si hoc non est?

Qui enim alium neminem audire vult, se

ipsum ab omnibus audiri flagitat.

26. Ut cognominarentur primum Antiochiae discipuli Christiani.

Cur nominis discipulorum facta fuerit mutatio, & quæ sit huius noui nominis præstantia, operæ pretium est aduertere. Causam mutationis factæ hoc modo desribit Athanasius: *Quia multi nouorum dogma-* In Dispu-
tum autores extiterant, doctrinae obuiantes Apo- tat. cōtra
stolica omnes sectatores suos discipulos nominabant, Arium.
Nec erat vlla nominis discretio inter veros falsosque Christia-
discipulos, sive Christi, sive Dosithei, sive Iudei cuius- norū nūm- cupatio
dam, sive Ioannis sectatores, qui se quasi Christi Ec- vnde &
clesiae venditabant; Apostoli cōuenientes Antiochiae qualis.
omnes discipulos uno nomine Christianos appella-
bant, discernentes à communi discipulorum vocabu-
lo: & ut Domini per Esaiam oraculi sermo comple-
retrur, quo ait, Seruientibus mihi vocabitur nomen
nouum. Hæc ille, nominis quoque dignita-
tem obiter explicans: quod latius facit Ignatius: Epist. 6.
Simus digni cognomento quod accepimus. Qui ad Ma-
enim alio nomine cognominatur præter hoc, hic non gnesianos
est Dei, nec accepit prophetiam loquentem de nobis,
Et vocabitur tibi nomen nouum, quod os Domini Esai. 2.
nominavit, & erit populus sanctus. Antiochiae ap-
pellati sunt Christiani, quum Petrus & Paulus Et-
clesiam fundarēt. Hæc ille. Etymologiam no-
minis accommodatè explicat Gregorius Nyssenus in serm. de professione Christia- Greg. Nyf-
na. Participatione (inquit) Christi, Christiani ap- senus.
pellationem sortiti sumus. Ita & per consequēs con-

N 3. nenit

uenit omnium quoque sublimum nominum nos
asciscere communionem & societatem, ut quemad-
modum in catena qui eum, qui in extremitate est, an-
nulum attraxerit, eos qui continentur inter se coha-
rentes necesse sit attrahiri. Hæc ille. Vide plura
de hoc nomine apud Eusebium lib. 1. cap. 1.
hist. Eccles. Porro, ut propter primos illos
hæreticos discipulorū nōmē in Christianos
conuersum est, sic propter multiplicatas po-
steatā varijs hæreses sūb nomīne Christia-
no, adiectū est cognomen Catholicū. De
quo sic Pacianus Barcilonensis Episcopus an-
te annos 1200 epist. 1. ad Sépronianū No-
uatiānum: Cūm post Apostolos hæreses extitissent,
cognomen suum plebs Apostolica postulabat, q̄ in-
corrupti populi distingueret vnitatē. Vnde Ch. Ia-
nus mīhi nōmen est, Catholicus v̄d̄ cognomen. Il-
lud me nuncupat, istud ostendit, hoc probor, inde sig-
nificor. Hæc ille. Sanè S. Augustinus etiam
hoc nōmen ab Esaia prædictum docet, Re-
dēptor tuus sanctus Isræl, Deus vniuersæ terræ vo-
cabitur: & concludit; Tenētes ergo Ecclesiam qua-
dilatatur per omnes gentes, non figuratum sequimur
humanū (hoc enim Donatista obijciebat) sed
promissum factumque diuinum. Hæc ille contra
Gaudientium. Sanè in Symbolo Apostoli
vtrumq; significare voluisse videtur dicen-
tes: Credo in Ecclesiam, sanctam, Catholicam. Vo-
cata est sancta, quasi proprio nomine, quia
non nisi fidelium societas est, qui tempore
Apostolorum vocabantur sancti. Addita est
Catholicā,

Catholicū
cognō-
men.

Esa. 54.

Lib. 2. c.
45.

Catholica, quasi cognomen quo inter ipsos sanctos, fideles Christianos, ab omnibus hereticorum Gregibus clara distinctio fieret.

Sed latratus Caluini etiam hoc in loco compescendus est. Egregium (inquit) fuit vir Caluini
bis Antiochiae decus, quod illuc nomen suum instar latratus
vexilli Christus protulit: unde palam fieret toti mundo, in Eccle-
do, populum esse aliquem qui Christum haberet pro manum.
duce, eiusque titulo gloriaretur. Quod si haberet Roma-
talem superbiendi praetextum, quis insolentes Pa-
pae & suorum iactantias ferre posset? Tunc non
sine colore detonarent Romanam esse Ecclesiarum om-
niū matrem & caput. Sed bene habet, quod tametsi
nihil non sibi arroget, quum ad rem ventum est, ma-
nes prorsus deprehenduntur. Hæc ille. Ingentem
suum pruritum & rabiosam nocendi libidi-
nem hoc etiam loco prodit insigniter Cal-
uinus, qui ex occasione tam leui in Roma-
nam Ecclesiam tam acerbè inuehitur. Fate-
tur ipse, si id Romæ accidisset quod hic An-
tiochiae factum narrat Lucas, habiturā Ro-
manam superbiendi praetextum, nec sine colore Eccle-
siarum matrem Romanam videri posse. Fuisse igit
tur hoc totum praetextus tantum & color alii-
cuius præminentia in vrbe Roma. Nunc
vide stolidi cauillatoris ineptiam. An quia
isto praetextu & isto colore Roma caret, Antio-
chia gaudet, idcirco Antiochia Ecclesiarum
mater habenda, aut Roma eadem haben-
da non est? An res tanta nudis praetexti-
bus & coloribus nititur? Si totum hoc pri-

Caluini
stolida
accusatio.

N 4 uilegium

uilegium nisi prætextus & color est aliquius præminētia (neque enim plus ei Caluinus tribuit) profecto nec Antiochia propter hoc priuilegiū villa præminentia gaudebit, nec Roma illo carens villa præminentia carebit. Nec Antiochiae dignitati, quoad primatū supra ceteras Ecclesias aliquid ex eo concessō accessit, nec Romae ex eo negato aliquid decessit. Ad Caluini ineptiā demonstrandam ipsa Caluini verba sufficere possunt. Rursum, an tam truncos & bardos Catholicos existimat, ut properter præextus & colores tā insolētes iactantias proferrent, quas ferre nemo posset? Quām ridiculus amplificator Caluinus est, & quām stolidos sibi aduersarios singit! Addit ineptiā sua planè puerili vocem aliam extremæ demetiā plenam: *Nihil non sibi arrogant* (inquit) *qui Romanę Ecclesiarum Caput & matrem affirmant;* sed quum ad rem venitur, inanes prorsus deprehenduntur. Vanissimi hominis est mendacium prorsus impudētissimum. Pro Ecclesię Romanę primatu & sedis Petri suprema prærogatiua tum ex Scripturis diuinis tum ex tota Antiquitate Ecclesiastica, tam copiose, grauiter, varie, tam multi ijdemq; eruditissimi Tractatores Catholicī disputerūt, tot libris hoc unum argumentum, studiosissimè prosequuti sunt, ut crassissimus porcus Caluinus esse debeat, qui Catholicos in hoc argumento prorsus inanes deprehendi, dicere non

Caluini
varia sto-
lidas.

Cal. mē-
daciū im-
pudens.

non erubescat. Solus de hoc argumento Roffensis noster, Episcopus & Martyr sanctissimus, diu ante Caluinum scribens, (vt alios multos taceam, ipsumque in primis Thomam VValdensem nostrum, qui & contra VViclephi insanias hoc argumentum copiosè tractauit) hunc feedum eius grunnitum compescere potuit. Nunc autem ne sic amplius obganniant Caluinistæ, vnius Nicolai Saderi nostri opus laboriosissimum de visibili Ecclesiæ monarchia vt attendere non grauentur, eos monemus.

CAP. XII.

3. *Videns autem quia placeret Iudeis, apposuit ut apprehenderet & Petrum.*

VT nullum non mouet lapidem Caluinus, quo Ecclesiam Catholicam passim infameret, sive scorti honorem tueatur; ita hoc in loco observans Herodé (qui & Agrippa maior vocatur) hanc in Apostolos persecutionem concitasse, nec (vt ille existimat) legis Mosaica zelo (cuius tamen maximo & ardentissimo zelo hunc Herodem affectum fuisse, tam ea quæ cum Caio gessit, ne eum pro Deo habere, eiusq; statuam templo Hierosolymitanō inferre Iudæi cogeretur, quam quæ sub

N 5 Claudio